

Hariçten satın alınan buharlı ve motörlü gemilerle memlekette yapılan mümasilleri için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden istisnası hakkındaki Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Ulaştırma, Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (1/164)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1908, 6 - 1044

24 . III . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

3339 saayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanları Kurulunun 8 . III . 1951 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Malûmları olduğu üzere Devlet müesseseleriyle Türkler ve Türk sermayesiyle kurulan şirketlerce dışardan satın alınan veya yurtda yapılan benzerleri için getirilecek eşyanın 1940 Bütçe yılı sonuna kadar gümrük resminden istisnası ilk önce 20 Haziran 1936 tarihli Resmî Gazete ile yayımlanan 3044 sayılı Kanun ile kabul edilmiştir. Mütaakiben 28 Mart 1938 tarihinde yayımlanan 3339 sayılı Kanun bu muafiyetten faydalanmak imkânı had ve şümulünü biraz daha genişleterek 1940 Bütçe yılı sonuna götürmüş olduğu gibi 4084 sayılı Kanun işbu 3339 numaralı kanun hükümlerini 1945 ve 4890 sayılı Kanun da 1950 Bütçe yılı sonuna kadar uzatmış bulunmaktadır.

Yekdiğerini takip eden bahis mevzuu kanunların yayımını gerektiren sebep ve tesirler eskisine nazaran daha da artmış olarak bugün de mevcuttur. Uzun harb ve buhran yıllarında tevdi edilen vazifelerin başarılması uğrunda bir hayli yıpranmış bulunan Millî Ticaret filomuzun yenilenmesi bir ihtiyaç olarak belirtilmiştir.

Fertçe ve Devletçe büyük fedakârlıklar ihtiyar edilerek hariçten satın alınan gemilerimizin çalışmaları ve yaşamaları için lüzumlu ve memleket dâhilinde tedariki gayrimümkün bulunan teçhizat ve malzeme, gümrük resminden istisna edilmediği takdirde memleketimizde cüzi faizle denizcilere kredi sağlayan bir müessese de mevcut olmadığından yüksek faizler ödiyerek para tedarik eden ve bu yüzden ağır borçlara katlanan armatörlerimizin gemilerini bağlamak ve hatta harice satmak zorunda kalacakları muhakkaktır.

Bu sebeple, armatörlerimize, borç taksitlerinin ödenmesini mümkün kılacak bir süre kazandırmak amacıyla muafiyet şekli ve şartlarını belirten 3339 sayılı Kanunun bu husustaki hükmünün 1960 malî yılı sonuna kadar uzatılması uygun ve zaruri görülmektedir.

Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Gümrük ve Tekel Komisyonu

Esas No. 1/164

Karar No. 13

30 . IV . 1951

Yüksek Başkanlığa

Yabancı memleketlerden satın alınan gemilerle memleket içinde yapılan benzerleri için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden ayrı tutulması hakkında 3339 sayılı Kanunun 4890 sayılı Kanunla 1950 bütçe yılı sonuna kadar uzatılmış olan yürürlük süresinin bittiği tarihten başlayarak 1960 malî yılı sonuna kadar uzatılmasına dair olan ve 28 . III 1951 de Komisyonumuza havale edilmiş bulunan Hükümet tasarısı, ilgili bakanlık mümessillerinin huzuriyle konuşulup incelendi.

4890 sayılı Kanunla yürürlük süresi 1950 bütçe yılı sonuna kadar uzatılmış olan 3339 sayılı Kanun süresinin teklifte olduğu gibi 1960 malî yılı sonuna kadar değil tadilen 1955 yılı sonuna kadar uzatılmasına karar verildi.

Havalesi gereğince Ulaştırma Komisyonuna

verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
Gümrük ve Tekel Komisyonu

Başkanı namına

Trabzon

M. Goloğlu

Kâtip

Samsun

İsmail Işın

İmzada bulunamadı

Çorum

A. Başbüyük

Tokad

M. Özdemir

Samsun

H. Uzer

Sözcü

Trabzon

M. Goloğlu

Ağrı

H. Östürk

Konya

Muhafifim

A. F. Ağaoğlu

Samsun

H. F. Ustaoglu

Trabzon

T. Koral

Yozgad

Hasan Üçöz

İmzada bulunamadı

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/164

Karar No. 12.

28 . V . 1951

Yüksek Başkanlığa

3339 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 8 . III . 1951 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve 30 . IV . 1951 gününde komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı Komisyonumuzun 11 . V . 1951 günlü toplantısında Gümrük ve Tekel ve Maliye Bakanlıkları mümessilleri huzuriyle okunup incelendi.

Gümrük ve Tekel Komisyonunun değişikliği şeklinde birinci maddede zikredilen müddetin 1960 değil 1955 olarak tesbiti komisyonumuzca da uygun görüldüğü cihetle tasarının bu

şekilde tadiliyle onanmasına oybirliğiyle karar verildi.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Ko. Başkanı Na.

Sözcü

Konya

H. Ölçmen

Kâtip

Amasya

C. Topcu

Sözcü

Konya

H. Ölçmen

Antalya

Ahmet Tokug

İmzada bulunamadı.

Bilecik
M. Korkut
İstanbul
F. Nafiz Çamlıbel
İmzada bulunamadı.

Giresun
H. Bozbağ
Malatya
L. Sauman

Muğla
Y. Başar
Tokad
Fevzi Çubuk
İmzada bulunamadı.

Ordu
H. Akyol
Tunceli
H. R. Kulu

Maliye Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/164
Karar No. 64

6. VI. 1951

Yüksek Başkanlığa

Hariçten satılmasın buharlı ve motörlü gemilerde memlekette yapılan mümasilleri için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden istisnası hakkındaki Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı ilgili bakanlık temsilcileri hazır buldukları halde incelendi.

Ulaştırma Bakanlığı temsilcisi; harb yıllarında memleketimize gemi ithal edilemediğini ve elde mevcut gemilerin de birhayli yıprandığını belirterek yeni gemiler mübayaasına zaruret bulunduğunu, bunun için de, 4890 sayılı Kanunla yürürlük süresi 1950 Bütçe yılı sonuna kadar uzatılan 3339 sayılı Kanunun yürürlük süresi hitam bulmuş olduğundan birhayli Gümrük Resmi ödemenin iktiza edeceğini söyledi ve sözlerine ilâveten 1946 dan beri on dört tanesi Devlet Denizyollarına, 42 tanesi ise armatörlere ait olmak üzere 56 gemi alındığını, bu gemilerin 22 sinin bedelinin, verilmesi iktiza eden 10 milyon liralık Gümrük Resminden temin edildiğini açıkladı.

Bu durum karşısında muhalefet edecekleri bir noktanın mevcut olmadığını söyleyen Gümrük ve Tekel Bakanlığı temsilcisinden sonra gereğini düşünen komisyonumuz :

Hükümet gerekçesini ve Ulaştırma Bakanlığı temsilcisinin ileri sürdüğü mucip sebepleri yerinde görerek tasarının esasını ittifakla kabul etmiştir.

Tasarının birinci maddesindeki on yıllık uzatma süresinin iktisadi şartların muhtemel inkişafını nazara alarak Ulaştırma ve Gümrük ve Tekel komisyonlarında yapılan tadilat gibi beş seneye indirilmesi uygun görülmüş ve Hükümetin diğer maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Ko.	Bu Rapor	
Başkanı	Sözcüsü	Kâtip
Rize	Siird	Zonguldak
İ. Akçal	M. D. Süalp	F. Açıksöe
Diyarbakır		Konya
M. R. Bucak		U. Nazif Yiğiter
		İmzada bulunamadı
Muş	Niğde	Sivas
F. Kulaçlar	N. Bülge	Ş. Ecevit
Trabzon		Zonguldak
T. Koral		E. Siviçođru

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/164

Karar No. 136

25 . VI . 1951

Yüksek Başkanlığa

Hariçten satın alınan buharlı ve motörlü gemilerle memlekette yapılan mümasilleri için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden istisnası hakkındaki kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başbakanlığın 24 . III . 1951 tarihli ve 6/1044 sayılı tezkeresiyle sunulan kanun tasarısı, Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve Maliye komisyonları raporlarıyla birlikte komisyonumuza havale olunmakla Gümrük ve Tekel, Ulaştırma ve Maliye komisyonları raporlarıyla birlikte komisyonumuza havale olunmakla Gümrük ve Tekel ve Ulaştırma bakanlıkları temsilcileri hazır oldukları hadde incelenip görüşüldü.

Hükümet gerekçesinde; Devlet müesseseleriyle Türkler ve Türk sermayesiyle kurulan şirketlerce dışardan satın alınan gemilerle yurttan yapılan benzerleri için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden muafiyetini temin eden ve 1936 yılından beri 3044, 3339, 4084 ve 4890 sayılı kanunlarla da teyit edilmiş bulunan sebep ve tesirler, bugün eskisine nazaran daha fazla olarak mevcut olduğundan 3339 sayılı Kanunun ihtiva ettiği muafiyet hükmünün 1960 yılı sonuna kadar uzatılması maksadıyla tasarının sevk edilmiş olduğu bildirilmektedir.

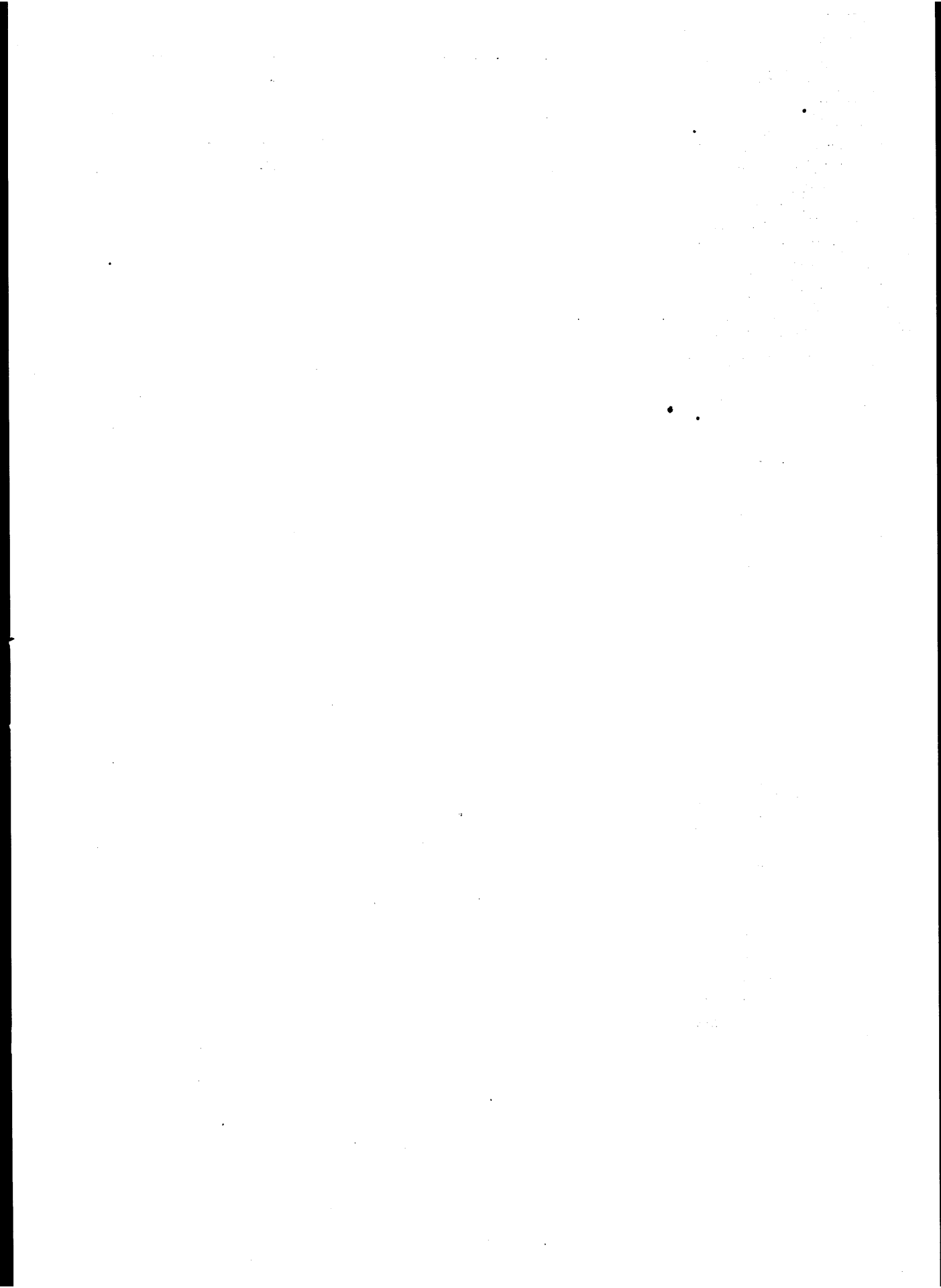
Tasarıyı inceliyen Gümrük ve Tekel Komisyonu ise 4890 sayılı Kanunla yürürlük süresi 1950 Bütçe yılı sonuna kadar uzatılmış olan 3339 sayılı Kanun süresinin Hükümet teklifinde olduğu gibi 10 sene değil 5 sene yani 1955 yılı sonuna kadar uzatılmasını muvafık görmüştür.

Deniz ticaretimizin rakip memleketlere naza-

ran gerek sermaye, gerekse teçhizat ve teknik bakımlardan geri halde bulunduğu cihetle böyle bir muafiyetin devamı zaruretini doğurmaktadır. Bu konuda şartların önümüzdeki 5 sene zarfında iktisadi ve ticari faaliyetlerin inkişafıyla gelişmesi ümit olunabilir. Bu neticeyi elde edinceye kadar ise deniz ticaretimizin teçhizini teşvik etmek doğru olur düşüncesiyle Komisyonumuz tasarımı, Gümrük ve Tekel Komisyonunun değiştirilmesi veçhile ve maddedeki «ayrık» kelimesinin «muaf» olarak değiştirilmesi suretiyle kabul etmiştir.

2 ve 3 ncu maddeleri Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilen kanun tasarısı Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan İstanbul <i>E. Adakan</i> Kâtip Bursa <i>H. Şaman</i> Bolu <i>M. Güçbilmez</i> Giresun <i>M. Şener</i> İstanbul <i>C. Türkgeldi</i> Konya <i>R. Birand</i> Ordu <i>R. Aksoy</i> Sivas <i>H. İmre</i>	Başkan V. Burdur <i>F. Çelikkbaş</i> Afyon K. <i>A. Veziroğlu</i> Çanakkale <i>K. Akmanlar</i> İstanbul <i>A. H. Başar</i> Kastamonu <i>H. Türe</i> Konya <i>M. A. Ülgen</i> Rize <i>O. Kavrakoğlu</i> Tokad <i>S. Atanç</i>	Sözcü Çanakkale <i>E. Kalafat</i> Balıkesir <i>E. Budakoğlu</i> Elâzığ <i>Ö. F. Sanaç</i> İstanbul <i>F. Sayımer</i> Kırklareli <i>Ş. Bakay</i> Mardin <i>Dr. K. Türkoğlu</i> Seyhan <i>Dr. S. Bari</i> Trabzon <i>S. F. Kalaycıoğlu</i>
--	--	--

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3339 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Yabancı memleketlerden satın alınan gemilerle memleket içinde yapılan benzerleri için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden ayrık tutulması hakkındaki 3339 sayılı ve 25 Mart 1938 tarihli Kanunun 4890 sayılı Kanunla 1950 Bütçe yılı sonuna kadar uzatılmış olan yürürlük süresi, bittiği tarihten başlayarak 1960 Mali yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye, Ulaştırma, Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

Başbakan Devlet Bakanı
A. Menderes Başbakan Yar.
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı Adalet Bakanı
H. Özyörük

Millî Savunma Bakanı

Refik Ş. İnce

İçişleri Bakanı

R. Nasuhioğlu

Dışişleri Bakanı

F. Köprülü

Maliye Bakanı

H. Polatkan

Millî Eğitim Bakanı

T. İleri

Bayındırlık Bakanı

K. Zeytinoglu

Eko. ve Ticaret Bakanı

Z. H. Velibese

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. E. H. Üstündağ

G. ve Tekel Bakanı

N. Özsan

Tarım Bakanı

GÜMRÜK VE TEKEL KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

3339 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Yabancı memleketlerden satın alınan gemilerle memleket içinde yapılan benzerleri için getirilecek eşyanın Gümrük Resminden ayrık tutulması hakkındaki 3339 sayılı ve 25 Mart 1938 tarihli Kanunun 4890 sayılı Kanunla 1950 Bütçe yılı sonuna kadar uzatılmış olan yürürlük süresi, bittiği tarihten başlayarak 1955 Mali yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

ULAŞTIRMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

3339 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Gümrük ve Tekel Komisyonunun birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MALİYE KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ**

3339 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Gümrük ve Teke Komisyonunun birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**BÜTÇE KOMİSYONUNUN DE-
ĞİŞTİRİŞİ**

3339 sayılı Kanunun yürürlük süresinin uzatılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Yabancı memleketlerden satın alınan gemilerle memleket içinde yapılan benzerleri için getirtilecek eşyanın Gümrük Resminden muaf tutulması hakkındaki 3339 sayılı ve 25 Mart 1938 tarihli Kanunun 4890 sayılı Kanunla 1950 Bütçe yılı sonuna kadar uzatılmış olan yürürlük süresi, bittiği tarihten başlayarak 1955 Mali yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Ulaştırma Bakanı

S. Kurtbek

Çalışma Bakanı

H. Köymen

İşletmeler Bakanı

Muhlis Ete